

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. - (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : डिसेंबर - २०२२

द्वितीय वर्ष

सत्र - ३

विषय:- भारतीय समाज (भाग-१) (SC-303)

दिनांक: २७/१२/२०२२

गुण : १००

वेळ : स. १०.०० ते दु. १.००

सूचना : सर्व प्रश्न सोडवा.

प्रश्न १ दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा (कोणतेही दोन)

(४०)

१. प्राचीन भारतातील आर्थिक व्यवस्था व सामाजिक व्यवस्था यावर माहिती लिहा.
२. ब्रिटीशपूर्व काळातील भारतीय समाजाची आर्थिक वैशिष्ट्ये विशद करा.
३. ब्रिटीशकालीन कायदा व्यवस्था व प्रशासन व्यवस्था यावर माहिती लिहा.
४. ब्रिटीशकालीन सामाजिक बदलावर माहिती लिहा.

प्रश्न २ थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही तीन)

(३०)

१. अस्पृश्यता निर्मुलनावर टिप लिहा.
२. कुटुंबसंस्था व त्यातील परिवर्तन स्पष्ट करा.
३. भारतीय समाजातील विविध धर्माची माहिती थोडक्यात लिहा.
४. स्वातंत्र्योत्तर भारतातील धर्म व धार्मिक जीवन याची माहिती लिहा.
५. लोकसंख्येच्या नियंत्रणाच्या उपाययोजनेवर माहिती लिहा.

प्रश्न ३ टीपा लिहा (कोणत्याही दोन)

(३०)

१. हिंदू, मुस्लिम, ख्रिश्चन धर्मियांचे विवाहाचे स्वरूप
२. भारतातील जातीव्यवस्था
३. लोकसंख्यावाढ आणि आर्थिक विकास
४. विवाहसंस्थेचे बदलते स्वरूप

Sub: Indian Society (Part-I) (SC-303)

Date: 27/12/2022

Total marks: 100

Time: 10.00 am To 1.00 pm

Instructions: Attempt all questions.

Q.1. Answer in detail (Any Two) (40)

1. Write in detail about ancient India economic system and social system.
2. Describe economic characteristics of Indian society before British rule.
3. Describe in brief on legal system and administrative system during British period.
4. Write in detail about social change during British period.

Q.2. Answer in brief (Any Three) (30)

1. Explain in brief about abolition of untouchability.
2. Write on family as an institution & changes in it.
3. Explain different religions in India.
4. Write on post independent religion and religious life.
5. Explain population control measures.

Q.3. Write short notes (Any Two) (30)

1. Marriage system among Hindus, Muslims and Christians
  2. Indian caste system
  3. Population of growth and economic development
  4. Changing nature of institution of marriage
-